

**PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ ĮGYVENDINANT LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES, I
ATRANKOS KOMITETO
2015 M. LAPKRIČIO 17 D. POSĖDŽIO NR. 6 PROTOKOLO
NUTARIAMOJI DALIS**

2015 m. lapkričio 17 d. Nr. 8D- 536 (5.50)

Vilnius

SVARSTYTA. Dėl projektų, finansuojamų įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

NUTARTA:

1. Vadovaujantis Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) atliktu paraiškų vertinimu ir pateiktomis projektų vertinimo ataskaitomis žemės ūkio ministrui teikti šias rekomendacijas:

1.1. Grąžinti projektus papildomam vertinimui:

Eil. Nr.	Paraiškos kodas	Pareiškėjo pavadinimas	Rekomendacijos
1	2	3	6
PRIEMONĖ „INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTĄ“			
Veiklos sritis „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“			
1.	17VM-KL-14-1-04891-PR001	Agnė Žilytė	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Pavesti Agentūrai patikslinti paramos sumą ir patikslinti panaudos sutartis.
2.	17VM-KA-15-1-05113-PR001	Jonas Nevecka	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Pavesti Agentūrai patikslinti ekonomines prognozes ir investicijų pagrįstumą.
3.	17VM-KL-15-1-05198-PR001	Inga Riaubaitė	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Pavesti Agentūrai patikslinti investicijų pagrįstumą.
4.	17VM-KV-15-1-03678-PR001	Jonas Trainaitis	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Pavesti Agentūrai užklausti pareiškėją dėl žemės nuomos sutarčių pagrįstumo ir technikos poreikio pagrindimo.
5.	17VM-KU-15-1-05381-PR001	Gintė Martinkėnė	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Patikslinti investicijų pagrįstumą.
6.	17VM-KT-15-1-04202-PR001	Deividas Juozaitis	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Patikslinti investicijų pagrįstumą ir žemės nuomos pagrįstumą. Pakartotinai įvertinti finansinių prognozių pagrįstumą.
7.	17VM-KV-15-1-05766-PR001	Donatas Čiuteikis	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Patikslinti pareiškėjo prašomos finansuoti tvoros reikalingumą ir pagrįstumą. Patikslinti savaeigio pašarų smulkintuvo apkrovimą ir jo

			naudojimo pagrįstumą. Nustatyti kokį plotą turi valdyti pareiškėjas, kad atsipirktų tokio galimumo savaeigis pašarų smulkintuvas.
8.	17VM-KV-15-1-05659-PR001	Jolita Gabrinovičiūtė	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Patikslinti investicijų pagrįstumą.
9.	17VM-KT-15-1-04892-PR001	Remigijus Balašaitis	Grąžinti projektą papildomai vertinti. Patikslinti investicijų pagrįstumą. Paprašyti pateikti 2015 metų 9 mėnesių buhalterinės atskaitomybės duomenis.

1.2. Atsižvelgiant į Agentūros pateiktas išvadas skirti paramą šiems projektams:

Eil. Nr.	Paraiškos numeris	Pareiškėjo pavadinimas	Siūloma didžiausia paramos suma, Eur	Paramos lyginamoji dalis iki proc.	Rekomendacijos
1	2	3	4	5	6
PRIEMONĖ „INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTA“					
Veiklos sritis „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“					
1.	17VM-KP-14-1-05271-PR001	Darius Morkūnas	400 000	59,89637	Skirti paramą.
2.	17VM-KU-15-1-05477-PR001	Aušrinė Starke	399 808	63,51442	Skirti paramą.
3.	17VM-KM-15-1-05615-PR001	UAB “Grūduva”	400 000	38,39007	Skirti paramą.
4.	17VM-KT-15-1-06038-PR001	Alvydas Merkelis	400 000	54,92249	Skirti paramą.
5.	17VM-KT-15-1-06068-PR001	Inga Macaitytė	385 606	69,99983	Skirti paramą.
6.	17VM-KK-15-1-05463-PR00	Kėdainių rajono Ažytėnų žemės ūkio bendrovė	374 822	39,47931	Skirti paramą.
7.	17VM-KT-15-1-03937-PR001	Darius Jakštaitis	196 966	59,94990	Skirti paramą.
	Iš viso		2 557 202		

1.3. Atsižvelgiant į Agentūros pateiktas išvadas neskirti paramą šiems projektams:

Eil. Nr.	Paraiškos kodas	Pareiškėjo pavadinimas	Rekomendacijos
1	2	3	6
PRIEMONĖ „INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTĄ“			
Veiklos sritis „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“			
1.	17VM-KP-15-1-04030-PR001	Rūta Smalinskienė	<p>Rūtos Smalinskienės projektas „Ūkio modernizavimas ir plėtra“ (paraiška pateikta 2015 m. birželio 19 d., registracijos Nr. 17VM-KP-15-1-04030-PR001) (toliau – Paraiška) yra netinkamas gauti Europos Sąjungos paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turta“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2015 metų, patvirtintas LR žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 3D-302 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turta“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2015 metų, patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nes neatitinka Taisyklių 27 punkte ir 16.1.2, 16.1.12 16.2.4, 29.1, 29.2 papunkčiuose nurodytų reikalavimų.</p> <p>Vertinimo metu vadovaujantis Paraiškos ir su ja pateiktų dokumentų duomenimis nebuvo galima nustatyti projekto atitikties Taisyklėse nurodytiems reikalavimams. Dėl šios priežasties 2015 m. rugsėjo 25 d. pareiškėjai buvo siūstas paklausimas Nr. KP-1505 (10.6.1) „Dėl reikiamų dokumentų pateikimo bei duomenų tikslinimo“. Sprendimas priimtas vadovaujantis Paraiškos bei su ja pateiktų dokumentų duomenimis, o taip pat atsakymo, gauto 2015 m. spalio 13 d. (reg. Nr. GDP-2368), duomenimis.</p> <p>Vadovaujantis Taisyklių 16.2.4 papunkči , pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei pateiktame verslo plane įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse¹.</p> <p>Vertinimo metu, vadovaujantis su Paraiška pateiktais finansinės atskaitomybės dokumentais ir verslo plane pateiktais skaičiavimais, nustatyta, kad prognoziniame 2015–2021 metų balanse pateikti išankstiniai apmokėjimai ir skolos tiekėjams yra nepagrįsti. Šių duomenų pokyčiai, perkelti į prognozinis 2015–2021 metų pinigų srautų ataskaitos skaičiavimus, padidina pagrindinės veiklos pinigų srautus bei iškreipia ūkio ekonominio gyvybingumo rodiklius. Pareiškėjos buvo paprašyta pateikti šių duomenų pagrindimą ir detalizuoti jų apskaičiavimą. Pažymime, kad gautame atsakyme į paklausimą nepateiktas finansinėse prognozėse nurodytų skolų tiekėjams išlikusių aukštų reikšmių detalizavimas. Vertinimo metu nustatyta, kad prognozinuose skaičiavimuose</p>

¹ Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“

		<p>nuo 2019 m. iki 2021 m. išaugęs nepagrįstų skolų tiekėjams pokytis (skolos tiekėjams 2020 m. ir 2021 m. viršija pelno nuostolio ataskaitoje nurodytas išlaidas tiekėjams) perkeltas į pagrindinės veiklos pinigų srautus prognozinėje pinigų srautų ataskaitoje, todėl dirbtinai tenkinamos Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse patvirtintos rodiklių reikšmės. Eliminavus šiuos nepagrįstus duomenis ir perskaičiavus rodiklius nustatyta, kad projekto paskolų padengimo rodiklio reikšmė prognozuojamais 5–7 metais (2019–2021 m.) būtų mažesnė nei 1,25, ji neatitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse patvirtinto paskolų padengimo rodiklio, todėl projektas nėra tinkamas gauti paramą. Pažymime, kad Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse patvirtinto paskolų padengimo rodiklio reikšmė yra $\geq 1,25$. Vadovaujantis Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių 6.4 papunkčiu, veiklą vykdančios ūkio subjektai laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka III skyriuje nurodytas reikšmes visais kitais planuojamojo laikotarpio metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: grynasis pelningumas, skolos ir paskolų padengimo rodikliai. Pažymime, kad vadovaujantis Paraiškos duomenimis paraiškoje nurodyta projekto pabaiga yra 2017 m. spalio 30 d.</p> <p>Vertinimo metu nustatyta, kad su Paraiška pateiktame verslo plane rugių, žieminių kviečių, vasarinių miežių, vasarinių rapsų ir vasarinių kvietrugių prognozuojamais metais supirkimo kainos viršija vidutines rinkos kainas, nepagrįstas supirkimo kainos padidėjimas prognoziniiais metais bei prognozuojamas aukštas žieminių kviečių derlingumas visais projekto prognozės metais. Pažymime, kad, gavus atsakymą į paklausimą, pareiškėja nepatikslino kainų augimo (kainos padidėja iki ~19,4 proc.) ir derlingumo, kurie yra nepagrįsti dokumentais ar aktualiais duomenimis. Perskaičiavus verslo plano prognozes ir eliminavus dėl nepagrįsto kainų didėjimo išaugusias pajamas (paliekant prognozuojamą gana aukštą žieminių kviečių derlingumą) bei aukščiau minėtą skolų tiekėjams augimą, nustatyta, kad projektas neatitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse patvirtinto <u>vidinės gražos normos koeficiento</u> – šio rodiklio reikšmė būtų mažesnė nei 4,4 proc. Vadovaujantis Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių 8 punktu, ūkio subjekto VGN turi atitikti III skyriuje nurodytą reikšmę, t. y. reikšmė turi būti $\geq 4,4$ proc., todėl pareiškėjos projektas nėra tinkamas gauti paramą. Taip pat vadovaujantis Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių 13.3 papunkčiu, ūkio subjektai laikomi netinkamais finansinei paramai gauti, kaip neatitinkantys ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus, jei „ūkio subjekto verslo plane pateiktos finansinių prognozių sudarymo prielaidos planuojamuoju laikotarpiu žymiai skiriasi nuo Lietuvos statistinių ar Ūkių apskaitos duomenų tinklo duomenų, rinkoje esančios situacijos, arba praėjusio ir/ar atskaitinio laikotarpio duomenų ir nepateikti jas pagrindžiantys dokumentai, paaiškinimai ar skaičiavimai“. Tų pačių taisyklių 14 punkte numatyta, kad „ūkio subjektams, kurie pripažinti neatitinkančiais ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus dėl 13 punkte nurodytų priežasčių, ekonominį gyvybingumą apibūdinantys rodikliai neskaičiuojami“.</p> <p>Vadovaujantis Taisyklių 29.1 ir 29.2 papunkčiais tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos, kurios yra būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje, realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų. Atsižvelgiant į verslo plane pateiktus duomenis, siekiant įvertinti projekte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų atitiktį šiems reikalavimams, paklausime buvo paprašyta pateikti technologinę ūkio darbų schemą, duomenis, pagrįstus skaičiavimais, kurie apimtų planuojamų darbų intensyvumą, kad būtų pagrįstas technikos būtinumas. Taip pat buvo paprašyta pateikti ūkio darbų organizavimo schemą ir numatyti žmogiškuosius išteklius projektui vykdyti, pateikti dokumentus, įrodančius technikos valdymo teisę, taip pat turimą techniką, reikalingą projektui įgyvendinti. Pažymime, kad pareiškėja nepateikė technologinės ūkio darbų schemos, duomenų, pagrįstų skaičiavimais, kurie apimtų planuojamų darbų intensyvumą, ūkio darbų organizavimo schemos duomenų, kurie leistų nustatyti investicijų atitiktį Taisyklių reikalavimams. Vertinimo metu nenustatyta, kad</p>
--	--	---

		<p>planuojama įsigyti aukštų techninių charakteristikų technika (vikšrinis traktorius – galia 298kw/405 AG, pneumatine sėjamoji – darbinis plotis 6 m, talpa – 5 000 l, savaeigis purkštuvus iki 6200 l talpos purškiamojo skysčio rezervuaras, 24–36 m purškimo plotis) yra būtina, realiai suplanuota ir pagrįsta. Vertinimo metu taip pat atsižvelgta į gautus po atsakymo į paklausimą duomenis. Pareiškėja neturi jokios nuosavos technikos projekto veiklai vykdyti, prognozėse dėl didelių sąnaudų nenumatyta samdyti darbuotojų, nepateikti dokumentai, kas turi teisę vairuoti įsigyjamą žemės ūkio techniką. Pagal pateiktus duomenis technika yra nuomojama iš uošvio Jono Smalinsko ir vyro Simo Smalinsko. Po atsakymo gautas paaiškinimas, kad ūkyje talkinantys uošvis ir vyras, neužtikrina pareiškėjos ūkio savarankiškumo ir projekto vykdymo bei projekto laiku įgyvendinimo, nes šie asmenys vykdo savo Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus projektus. Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta ir vadovaujantis Taisyklių 29.1 ir 29.2 papunkčiais, traktoriaus, purkštuvo ir sėjamosios išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti paramos lėšomis. Taip pat vadovaujantis Taisyklių 30.1.8 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne didesnė kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM), projekte numatytos bendrosios išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti.</p> <p>Vadovaujantis Taisyklių 27 punktu, pareiškėjos buvo paprašyta pateikti trečią lygiavertį komercinį pasiūlymą dėl traktoriaus kainos nustatymo. Pažymime, kad Taisyklių 27 punkte nurodyta: „jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą.“ Vertinimo metu nustatyta, kad vienas iš pateiktų komercinių pasiūlymų dėl vikšrinio traktoriaus (UAB „Dotnuvos projektai“ traktorius, darbinė galia 336kw/457Ag) savo techninėmis charakteristikomis nėra lygiavertis pasirinktam traktoriui (UAB „Ivabaltė“ traktorius, darbinė galia 298kw/405 Ag). Pareiškėja, atsakydama į paklausimą, nepateikė komercinio pasiūlymo, nurodydama, kad daugiau įmonių, siūlančių panašaus galingumo vikšrinius traktorius, Lietuvoje nėra. Pagal pateiktus duomenis vertinimo metu nenustatyta, ar pateiktas mažiausios kainos traktoriaus komercinis pasiūlymas pagrindžia prašomą paramos sumą.</p> <p>Vadovaujantis Taisyklių 16.1.2 papunkčiu, pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo. Vertinimo metu nustatyta, kad ūkio gyvybingumas projekte neužtikrintas, neįrodytas ūkio pajėgumas įvykdyti projektui finansuoti prisiimamus paskolos grąžinimo išpareigojimus, nepagrindžiamas investicijų atsipirkimas dėl projekto vidinės grąžos normos, nėra užtikrintas projekto įgyvendinimas ir savarankiškumas, todėl neatitinka šio Taisyklių III skyriaus 5.1 papunktyje bei Paraiškos IV skyriuje „Informacija apie projektą“ nurodyto prioriteto, – visuose regionuose didinti ūkių gyvybingumą ir visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą; 6.2 ir 6.3 papunkčiuose nurodytų tikslinių sričių – didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos bei skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų gamybą.</p> <p>Taisyklių 16.1.12 papunktyje numatyta, kad planuojama investicija turi pagerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, didinamas žemės ūkio augalų derlingumas, kuriami geresnės kokybės maisto produktai ir plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai) ir padėti didinti žemės ūkio valdos konkurencingumą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, nebūtų pagerinti bendri žemės ūkio valdos veiklos rezultatai ir nebūtų užtikrintas žemės ūkio valdos</p>
--	--	--

			konkurencingumas. Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, projektas pripažintas netinkamu gauti Europos Sąjungos paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“.
--	--	--	---

Posėdžio pirmininkas

Gintas Saulius Cironka

Posėdžio sekretorius

Jonas Pupius

Projektų atrankos komiteto nariai, nariai – stebėtojai:

.....	Vilius Martusevičius	.....	Jolanta Armanavičienė	.....	Vincas Andriuškevičius
.....	Rimantas Krasuckis	.....	Jolanta Oleškevič	.....	Gediminas Vagonis
.....	Vilma Daugalienė	.....	Evaldas Pranckevičius	.....	Antanas Šležas
.....	Aušra Grygalienė	.....	Alma Valskytė	.....	Zofija Cironkienė
.....	Artūras Ugenskas	.....	Milda Jusienė	.....	Gediminas Burneika